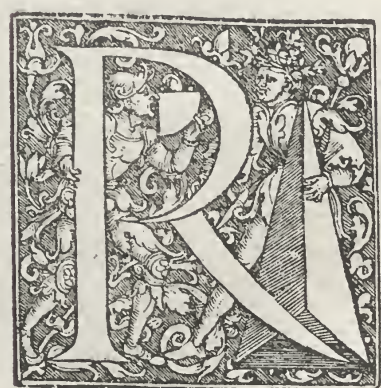

ASTRONOMICVM ENVNCTIATVM TRICESIMVM TER.

Ex hora Natiuitatis cognita, tempus Moræ infantis in vtero reperire, & consequenter conceptionis horam cognoscere.

RATIONE SIMVL ET EX peritiā comprobati est, foetus quidē alios septimo, alios octavo, alios nono, alios decimo vel circiter mense, post conceptionis tēpus nasci, neq; genituras ciēra vllas cōsistere, neq; vltra porrigi. Intra illos enim terminos nati, simile quid cum fructibus maturis, qui vltro labitur, faciunt, minores autem septem mensibus partus tanq; crudi & imperfecti, & veluti poma immatura violentia quadam a stirpibus auulsa, ex vteris ruunt, vnde fit, vt ante septimum mensem nunq; aut rarissime viuis lucem foetus subeat. Septimo etiam mense nasci dicuntur illi qui in Nouilunij aut Plenilunij aut postridiæ illorum concepti sunt. Eiusmodi igitur nascendi fines naturæ cum viderent inesse astrologi, diligentius inde putantes tempus quo foetus vtero in clauditur, a feminis vsq; iactu, in partes tres distribute voluerunt, vocantes easdem mansiones seu moras. Sic, vt prima diceretur, (quam 288 dies constituunt) mora maior. In qua nasci infantes, cum luna horizontem paulo ante subierit, adhuc ad finem Sextæ domus hereat, contingit. Secunda mansio vocata est media, quæ 258 diebus perficitur, post totidem enim dies in hac partus aditur, luna recte horoscopus tenente. Tertia mansio 273 dies continet. Minor dicta. In hac oritur foetus cum luna horizontem est iam a parte occidentis subitura. Quoties igitur oblata natiuitatis hora locus Lunæ exiam dictis aliquis non fuerit, intellectu promptum, quod Mansio etiam diuersa a prioribus esse debeat, vel infra declarabitur. ¶ Abortiuos omnes septimoq; mense natos hoc nostro dogmate, quo videlicet moram in vtero perquirere docemus non teneri prædicimus. Sed tñ eos qui 9 aut 10 mense, vt patet, & recte fieri solet, educuntur. Si igitur fidem habemus per ueritatem rerum celestium traditori Hermeti, perpetuo gradus ille cœli qui tempore natiuitatis estimata (estimata voco, in qua non ad punctum vsq; seu minutum venit) horoscopus tenuit, idem cum eo est gradu, quem luna conceptionis momento occupat. Etecontra gradus Lunæ qui natiuitatis tempore existit, idem conceptionis hora ascendens erat. Qua sententia non pauci Arabum fuerunt, gloriantes se, experientia testis, sufficienter rem firmasse. Illis tamen Ptolemæus refragati s; Centiloquii sui aphorismo videtur his verbis. In quo signo luna est genitura tempore, illud in conceptu fac ascendens, & in quo signo inuenta fuit. In conceptu, illud aut eius oppositū fac ascendens in partu, in quibus Ptolemæus nō de gradu sed signo, loqui certū est, nō nulli tamē sunt, quibus videtur nō modo signū, quod Luna tempore genitura incoluit, ascendens fuisse conceptus, verum sed idem signum horoscopus conceptus aut oppositū occupasse. Hac nos qualisq; tandem sit controuersia posthabita communem viam indagandi moram foetus in vtero maternosequemur. Horoscopus primo natiuitatis cuiusq; ratificatur per quē generatū corporum symptomata seu accidentia scrutari solent. Quemuis igitur sequenti figura vsurum, estimataq; genitura ascendens firmaturum, aut moram nati in vtero promptē cogniturum, admonitum volo, quo primum omnium ea quanta potest diligentia horam & minutum geniti percontari studeat, id enim natiuitatis hora estimata dicitur, obsterices namq; & alij, plerūq; de hora sexta vel septima interrogati, respondere, inter sextam & septimam, solent aut de tertia vel quarta, inter tertiam & quartam contigisse referūt, & similia. Ad questionem igitur figura celestis erigenda erit, vt si quis inter 6 & 7 mam dicat, figura ad sextam horam & 30 m extruatur, vt si dicatur 6 horæ propius tempus accedere, ad 6 horam & 20 m. Si vero viciniū 7 mæ Horæ responsum est, ad horam 6 m 40 figura constituitur. At si perfectam temporis rationem audias iam in nullo sollicitus ad eandem eriges. Qua erecta primum ascendens, deinde locum lunæ contempleris, gradum & minutum ascendens in succedentis instrumenti Zodiaci queres, indicemq; Q cui inscribitur ASCENDENS, eidem inuento impones. Posthac filum per lunæ locum in Zodiaco duces, & filum in limbo exteriori rotulæ inferioris diem & horam mora ostendet. Idem filum retine inuariatū, diemq; moræ eidem substitue superioris rotæ, & index illius rotæ R diem conceptus in Calendario dabit, vbi stude vna cum die horam quoq; conceptionis cognoscere. Diem moræ superioris rotulæ inter triginta dies (quia dies minoris moræ scz 258 vsq; 288 signati sunt) his verbis DIES MORAE, venaberis. Dierum quilibet quatuor partes gerit, quarum singulæ 6 horas notant, præterq; in extremo rotæ mobilis & infimi, vbi dies quilibet 24 partes continet. Quocirca opus hic est animaduersione, quam horam filum orbis infimi contingat, eandem enim seu diem seu horam in rota superna inquires, filog; subdes.

Mora maior dierum 288.
Mora media dierum 258.
Mora minori dierum 273.

Abortiu huic regulæ eximūtur.

Varie opinio- nes de mora in uenienda.

Comuni mo- re inquirende ratio.

CAESAREVM

Hora dieq; conceptionis repertis, horæ eadem vel minutis quoq; si potes locum Lunæ respondentem iustis, id quod ex instrumento Lunæ notum erit. Locus liquidem ille Lunæ, verus Horoscopus temporis natiui dicitur. Horoscopo habito figuram cœli alteri (cui nomen figuræ cœli per conceptionem verificata erit) postremo extrue. ¶ Canonis præmissi documentum tale sit. Quoniam Imperator diuus Carolus Gandauigenitus est, Thema celeste meridianis scilicet Horis 15 m 44 pomeridianis consentaneum erige. Ibi autem nihil omnino tempus æquari postulat. Ascendens igitur huius est 9 m 31 m 30, cui ostendens Q adiungens, fili per locum Lunæ, qui est 7 m 7 m 30, diriges. Et illud in limbo exteriori dies Moræ 272, horas 19, minuta 12 ostendet. Eodem dies, Horas & c. in superiori rota cum inuestigaueris sub filum protinus reduce, quo facto index R in Calendario rote inferiæ 27 diem Maii, Horam 8 m 32 ante meridiem, anni nempe præcedentis 1499 natiuitatem caesaream commonstrat. Illa autem hora lunam possidisse 17 m 21 m 30 cernis. Id quod verū huius genitura ascendens est. Communis autē hic operadi modus dicitur. Nunc, quid ego sentia beneuolus non calumniator adiungam, Mihi quidem longe consultius esse videtur, si latitudinem Lunæ consideremus, locumq; Lunæ ab ecliptica mutuemus illum, qui tempore natiuitatis, vna cum Luna circulum positionis eundem efficiat, non autem longitudinis gradum, hoc enim pacto Luna præse in ascendentem venit, Horizon quoq; eundem positionis circulum constituit. Media itidem adamūllum 273 dierum cum sit recte sicut ante factum in 27 diem Maii, Horam 3 m 44 ante meridiem incidit, Lunag; in 14 m 28 m 30, reperitur, quam pro ascendente te agnosces. Regi FERDINANDO Napolis Medina vrbs, vt sepe iam dictum est. In hora natali scz 8 m 47 antemeridianis, Luna gradum 1 m 20 m occupauit. Ascendens ipsū gradum 2 m 45 m fuit. Iam Q index ascendens super illius gradum loco Lunæ adductum cum sit ipsū in limbo rote Q Moram Regis, dies videlicet 280, Horas 12 m, 10 indicabit. Quā Moram vbi requisieris in rota superiori filog; substitueris ab indice R protinus diem 2 Hor: 11 m 37 lunij, anni 1502 designari videbis, quod tempus concepti Regis certum est. Huic tempori locus Lunæ respondens, qui est gradus 25 m 42 m, ascendens natiuitatis omnino fuerat. Quāq; vero plerūq; astrologorum pars hunc modum sequatur, putauerim tamen esse tutius verum Lunæ locum, (quandoquidem mora nati conceptusq; hora per mediū Lunæ morum indagatur) accipere, & imitari. Hoc enim modo licet vel per mediam horam lapsus fiat non tamen vltra 10 m continge errare in loco Lunæ. Proinde conceptionis die habito, gradum Lunæ pro ascendente ad horam estimatam suppone. Per gradum autem Solis horam quære, qua scz Lunæ gradum in ascendente contingit esse, ea ad minutum quæsitā Lunæ locum ad idem momentum considera, hunc enim gradum meo iudicio pro ascendente recte vsurpabis, qualis in imperatoria natiuitate gra: 11 m 44 m, in regia vero genitura, gradus 27 m 55 m fuit.

ENVNCTIATVM TRICESIMVM QVAR.

Fortunæ, vt dicuntur, rerumq; omnium quantum ad astrologiam attinet, partes, præsentī figura expeditio nolle.

HOC IN LOCO PARS Nihil est aliud, q̄ duorum significatorum rei cuiusdam in Zodiaco distantia, secundum ordinem signorum numerata, eiusdemq; secundaria ab horizonte incipienti per Zodiacum iterata dimensio. Significatores autem planetas intelligo rei cuiusvis iudicandæ præfides. Horum si ambo qualitatibus vel appellationibus conueniunt, vtm Calido, Frigido & c. aut Masculinitate, diurnitate & c. iam præstantioris dominiū vel pars defertur, quæ ab illo, non ab inferiore, mutanda est. Hii si in significatione impares sunt, vt altero diurno altero nocturno, iam pars a diurno per diem, a nocturno per noctem sumitur, quāq; Abumafar neget partem eligendam nisi ex duobus si mul rem aliquam significantibus. Prudentiores astrologorum sententia quadam & veneratione maxima, ea quæ ad partes attinent coluerunt, arbitantes ita fieri oportere, cum omniaq; vitam nostram tuerentur a loco seu partibus fortunæ potissimum derivari so leant. Solem enim & Lunam, quoniam actiones, loca, tempora viciuissima omnia teneant, non inmerito naturæ parentes esse voluerunt. Lunam enim materiam præparare, Solem formam inducere, Hanc noctem, illum diem gubernare, Alteram corpus, alterum animū vegetare & c. rationibus firmissimis asseruerunt. Obseruatum amplius antiquis Soli ascendente deberi eadem ratione, quando ascendens vel horoscopus non secus atq; Sol vitam humanā tueatur.

Quid sit pars fortunæ.

